

Spoštovani!

Že od začetka spremljam neuspešen boj civilne družbe v Sloveniji za zaustavitev gradnje TEŠ 6. Teš 6 kljub temu stoji in obratuje in bo obratoval z izgubo tudi v prihodnje, kajti z izgubo obratujejo tudi amortizirane termo elektrarne po Evropi, da ne govorimo o TEŠ6, ki je obremenjena s takimi investicijskimi stroški. Civilna javnost in kritična strokovna javnost ni nikoli uspela pridobiti študijo izvedljivosti za TEŠ6, vendar nekako je »pricurjalo« v javnost, da je bila ekonomska cena elektrike upoštevana v študiji ca 78,5 €/MWh. Pri čemer ni jasno kakšna investicijska cena je bila upoštevana in kakšna je bila cena primarne energije (verjetno 2,25 €/GJ). Glede na sedanjo borzno ceno elektrike, ki znaša zelo grobo ca 40 €/MWh, je popolnoma jasno, da ima slovenska elektro-energetika mlinski kamen za vratom. Vrednost vse el. energije proizvedene v Sloveniji znaša ca 600 mio € na leto, samo za subvencije proizvajalcem OVE pa je potrebno zbrati 150 mio € na leto, vendar le-ti proizvedejo le 2-3% el. energije. Industrija je bila uspešna v lobiranju in široka potrošnja bo obremenjena z dodatnimi stroški za subvencije, pri čemer še ni vračunan strošek za pokrivanje izgub TEŠ6. Z idejami o začetku gradnje se je začelo v obdobjih »orgijaškega« razpoloženja, v času napihovanja balona, ko so se sklepale dolgoročne pogodbe za prodajo el. energije odjemalcem celo po ceni tudi 130 €/MWh. Cene so nato začele padati in vsekakor je bilo dovolj časa, da se gradnja ustavi v trenutku, ko se je izkazalo, da investicija ni več rentabilna. Takrat je bila možnost ustavitve izgradnje brez velikih stroškov zaustavitve. Vendar so vse mreže, ki so upale na enormne provizije že vzpostavile kanale in zgodba je bila zaključena.

Sedaj pa k bistvu zgodbe. Poročilo Računskega sodišča poslano parlamentarni komisiji je delanje norca iz državljanov. Komisija je brezzobi tiger, ki nima nobenega pravnomočja. Poleg tega je jasno, da je v preteklosti vsa politika razen stranke Zares in ministrice Radič, bolj ali manj podpirala gradnjo. Podpirala jo je tudi stroka, razen redkih kritičnih strokovnjakov. Sedaj imajo vsi veliko interesov, da prikrijejo to zgodbo in zavlačujejo s preiskavo. To preiskavo bi morali opraviti organi pregona, strokovno, na osnovi dokumentov, ki obstajajo.

Trenutna investicijska cena znaša 1,4 milijarde € za 600 MW (2,33 mio €/MW) in verjetno še ni dokončna. V prilogi pošiljam [dokument iz revije Power Engineering](#), v katerem je opisana identična elektrarna v Maleziji. Dobavitelj opreme je Alstom, tehnologija je enaka, nazivna moč je 1000 MW, zgrajena je bila za 1 milijardo € kar znaša 1 mio € za instaliran MW (!). Dokument je bil poslan tudi predsedniku parlamentarne komisije g. Hanžku. »The 1000 MW coal fired station is being constructed under a turnkey contract by a consortium led by the original equipment manufacturer Alstom, in partnership with China Machinery Import and Export Corporation (CMC). The contract was signed with TNB Janamanjung Sdn Bhd, a wholly-owned subsidiary of Tenaga Nasional Bhd, the large state-owned utility. According to Alstom, the total contract is worth around €1 billion (\$1.2 billion), of which its share is €650 million.» Iz članka se vidi koliko denarja je "odteklo" v razne žepe.

Študija izvedljivosti mora vsebovati tudi analizo občutljivosti na ključne parametre investicije. Ta analiza bi morala pokazati, da je investicija že zdavnaj zašla v rdeče številke. Če strmoglavi cena elektrike za 50%, cena investicije od prvotno načrtovane naraste za 133%, cena GJ toplote pa naraste za 22%, 31% ali celo 44% (še vedno ni jasno ali bo 2,75 €/GJ, 2,95 €/GJ ali celo 3,25 €/GJ), bi moralo biti vsakemu laiku jasno, da projekt že zdavnaj ne pije več vode. TEŠ 6 bo obratoval kolikor toliko ekonomsko šele, ko bo cena na trgu nad 79 €/MWh, pri čemer bi moral Rudnik Velenje dobavljati premog po ceni 2,25 €/GJ, kot je bila prvotno načrtovana. To pa je v sedanjem času popolnoma utopično. Kako absurdna je situacija na trgu pove dejstvo, da ceno elektrike na trgu znižuje proizvodnja iz OVE, ki pa jo moramo porabniki subvencionirati z ogromnimi subvencijami (tudi drugod po Evropi). Pri čemer klasične elektrarne razen vodnih, ki nimajo stroška za gorivo in amortiziranih jedrskih, pri katerih je strošek za gorivo nizek, obratujejo nerentabilno.

Kot pravijo se v parlamentarnih demokracijah preiskovalne parlamentarne komisije ustanovljajo z namenom, da se zadeve prikrijejo. Če se slikovito izrazim, je to "metanje crknjenega ptiča v zrak v želji, da bi vzletel". To ni očitek na delo g. Hanžka in določene člene iz komisije, ki se bodo gotovo trudili. Verjetno bo polen, ki jim jih bodo zmetali pod noge, preveč. To je delo za neodvisne organe pregona in neodvisne strokovnjake. Naj tudi tokrat upanje umre zadnje.

Lep pozdrav, Drago Pavšelj, 7.9.2015